

Демидова В. В.

студентка 1-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Появу Державного бюро розслідувань називають важливим кроком у напрямку до європейських практик ведення слідства. Воно є ключовою частиною реформи правоохоронної системи України. Тому пріоритетним напрямом є якісне укомплектування оперативних та слідчих підрозділів, оскільки саме від них залежить повноцінне функціонування ДБР. Проте цьому має передувати ретельне вивчення претендентів з числа колишніх працівників Генеральної прокуратури України, відповідних підрозділів Національної поліції та цивільних фахівців у галузі права (Усатий Г. О. Першочергові кроки з розбудови державного бюро розслідувань [Електронний ресурс] / Усатий Г. О. — Режим доступу: <https://bitly.su/ajK3bV8Q>).

До працівників Державного бюро розслідувань належать особи рядового і начальницького складу, державні службовці, працівники, які уклали трудовий договір із Державним бюро розслідувань.

Відповідно до статистичних даних від 29 травня 2019 року в Державному бюро розслідувань налічується 680 працівників, з них 350 слідчих (Труба Р. М. Кількість працівників Державного бюро розслідувань нині становить 44 % від необхідних [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2710762-truba-poasniv-comu-v-dbr-nabrali-mense-polovini-pracivnikiv.html>).

Існують певні кваліфікаційні вимоги та критерії професійної придатності, які необхідні для зайняття посад у ДБР. Вони затверджуються директором Державного бюро розслідувань.

Не можуть бути допущені до участі у конкурсі особи, які за рішенням суду визнані недієздатними або обмежені у цивільній дієздатності мають судимість за вчинення злочину, не погашену або не зняту в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи), або протягом останнього року притягувалися до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією та особа, яка не пройшла спеціальну перевірку.

Відповідно до статті 14 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» на службу до Державного бюро розслідувань приймаються на конкурсній основі в добровільному порядку (за контрактом) громадяни України, які спроможні за своїми особистими, діловими та моральними якостями, віком, освітнім і професійним рівнем та станом здоров'я ефективно виконувати відповідні службові обов'язки.

Державне бюро розслідувань — це єдиний державний орган, в якому конкурси на зайняття посад проводять різні інститути — зовнішні та внутрішні комісії (Про державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11. 2015 р. № 794-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/794-19/paran6#n6>).

Формування команди ДБР є важливим аспектом її діяльності. Базовими цінностями, які лежать в основі є доброчесність, професійність, рішучість та відповідальність, командна робота та рівність можливостей (Цюприк І. В. Функціонування державного бюро розслідувань у контексті реалізації антикорупційної політики [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://bitly.su/7Gfcu>).

Доброчесність має бути невід’ємною частиною для всіх працівників правоохоронних органів. Адже справедлива система правосуддя починається з особистої доброчесності кожного правоохоронця чи судді. У команді Бюро мають працювати люди, які здатні протистояти спокусі отримання незаконної вигоди. При призначенні на посаду у Державне бюро розслідувань особа повідомляється про можливість проведення щодо неї перевірки на доброчесність та моніторингу способу життя.

Оскільки професійність, постійне навчання та особистий розвиток є важливими аспектами для розслідування злочинів. Працівники Державного бюро розслідувань регулярно (але не рідше одного разу на два роки) мають проходити обов’язкове підвищення кваліфікації. Адже порушники закону мають доступ до новітніх технологій, фінансових та людських ресурсів. Саме тому працівники ДБР постійно набувати нових знань та навичок, щоб розкривати та запобігати злочинним діям високопосадовців.

Рішучість у діях, сміливість та швидкість реакції мають неодмінно супроводжуватися готовністю взяти відповідальність за їхні наслідки. Робота команди ДБР має базуватись на засадах рівності та взаємоповаги. Принцип рівних прав та можливостей для всіх співробітників, незалежно від статі, віку, національності, релігійних та інших поглядів лежить в основі її діяльності.

Працівники Державного бюро розслідувань під час виконання покладених на них обов’язків є представниками влади, діють від імені держави і перебувають під її захистом. Ніхто, за винятком уповноважених посадових осіб державних органів у передбачених законами випадках, не має права втручатися в їхню законну діяльність (Про державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11. 2015 р. № 794-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/794-19/paran6#n6>).

В інтересах забезпечення особистої безпеки працівників Державного бюро розслідувань та членів їхніх сімей не допускається роз-

голошення в засобах масової інформації відомостей про місце проживання цих осіб. Відомості про проходження служби працівниками Державного бюро розслідувань надаються з дозволу директора Державного бюро розслідувань або його заступника.

У разі затримання працівника Державного бюро розслідувань або обрання щодо нього запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою його тримають в установах для попереднього ув'язнення окремо від інших осіб.

Для забезпечення безпеки працівників Державного бюро розслідувань, їх захисту від протиправних посягань, пов'язаних з виконанням ними службових обов'язків, у складі Державного бюро розслідувань діє спеціальний підрозділ фізичного захисту, працівникам якого надається право зберігати, носити та застосовувати вогнепальну зброю і спеціальні засоби, а також застосовувати заходи фізичного впливу.

Можна зробити висновок, що Державне бюро розслідувань відіграє провідну роль у встановленні справедливості та прозорості діяльності органів державної влади, а також у боротьбі із корупцією високопосадовців. За умов правильної організації роботи в нас є унікальна можливість створити кардинально нове правоохоронне відомство, що стане на варті правопорядку в державі.

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук ***Кіслиця Ірина Олександрівна.***

Дрига Є. В.

студентка 1-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»

ДО ПИТАННЯ ПЕРЕДУМОВ СТВОРЕННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Становлення та організація діяльності Державного бюро розслідування в Україні є актуальним завданням сьогодення. Так як Україна крокує до Європи, у 2012 році керівництво нашої держави прийняло рішення про створення правоохоронного органу, наприкладі США — Федеральне бюро розслідування. Було створено ДБР, яке розслідує злочини найвищого рівня влади, правоохоронців, суддів, військові злочини.